

*Umarłych wieczność dotąd trwa,
dokąd pamięcią im się płaci.*

Wisława Szymborska

In memoriam

Wspomnienie o dr. inż. Andrzeju Żurkowskim, dyrektorze Instytutu Kolejnictwa

Śmierć zawsze jest nie na miejscu i zawsze nie w porę. Dnia 3 stycznia 2022 roku, po ciężkiej chorobie, zmarł dr inż. Andrzej Żurkowski, wieloletni dyrektor Instytutu Kolejnictwa, postać wielce zasłużona dla polskiej kolei. Jego odejście jest niepowetowaną stratą dla rodziny, przyjaciół, współpracowników i środowiska naukowego.

Dyrektor A. Żurkowski urodził się 29 listopada 1956 roku w Warszawie, Jego matka była biologiem, ojciec inżynierem. Wraz z młodszym bratem dorastał w Śródmieściu, a później na Żoliborzu. Był absolwentem Instytutu Transportu Politechniki Warszawskiej, w 1980 roku obronił pracę dyplomową pt. „Analiza technologii pracy stacji postojowej Warszawa Grochów i propozycje jej usprawnienia” uzyskując tytuł magistra inżyniera. Rok później otrzymał za nią nagrodę ministra komunikacji. Na podstawie rozprawy pt. „Metoda badania wpływu preferencji nabywców usług na rozłożenie potoku ruchu pasażerskiego w korytarzu transportowym”, w 2008 r. uzyskał stopień doktora nauk technicznych na Wydziale Transportu Politechniki.

Po ukończeniu studiów związał się z PKP. Kolej była jego zawodową i życiową pasją. W latach 1980–1991 pracował w Centrum Naukowo-Technicznym Kolejnictwa – początkowo na stanowisku inżyniera, a od 1990 r. kierownika Zakładu Ruchu Kolejowego. W latach 1991–1998 był naczelnikiem wydziału w Dyrekcji Generalnej PKP, natomiast od 1998 do 2001 roku pełnił funkcję dyrektora wydziału marketingu przewozów kwalifikowanych i rzecznika prasowego Dyrekcji Przewozów Pasażerskich PKP. W latach 2001–2005 był założycielem i pierwszym prezesem zarządu PKP Intercity, a następnie dyrektorem wydziału marketingu i komunikacji społecznej oraz pełnomocnikiem zarządu ds. kontaktów międzynarodowych w PKP.

W 2006 roku Andrzej Żurkowski został dyrektorem Centrum Naukowo-Technicznego Kolejnictwa, przekształconego w 2010 roku w Instytut Kolejnictwa. Funkcję tę pełnił do 2021 roku. Innowacyjność, poprawa

bezpieczeństwa w transporcie oraz kolej dużych prędkości były kwintesencją działań podejmowanych przez dyrektora w celu rozwoju działalności Instytutu Kolejnictwa oraz transportu szynowego. Jego ogromne doświadczenie i zaangażowanie przyczyniły się do wzrostu rangi Instytutu zarówno w Polsce, jak również w świecie.

Przez cały okres aktywności zawodowej Andrzej Żurkowski był bardzo aktywny w grupach roboczych, komisjach i podkomisjach Międzynarodowego Związku Kolei (UIC). Reprezentował PKP w wielu komisjach, podkomisjach i grupach roboczych UIC oraz Ministerstwo Transportu w grupie roboczej ds. osób niepełnosprawnych EKMT (przy OECD). W latach 2003–2006 pełnił rolę wiceprzewodniczącego Forum Pasażerskiego UIC. Od 2008 roku do 2012 roku był również członkiem Komitetu Transportu Polskiej Akademii Nauk, a następnie przewodniczącym Podzespołu Logistyki i Procesów Transportowych. Przez wiele lat był członkiem Rady Głównej Instytutów Badawczych, sprawował również funkcję przewodniczącego Rady Fundacji „Pomoc Transportowcom”. Chętnie dzielił się swoją wiedzą teoretyczną i praktyczną. W latach 2007–2011 wykładał na Wojskowej Akademii Technicznej, Politechnice Warszawskiej oraz w Szkole Głównej Handlowej. Uczestniczył w wielu krajowych i międzynarodowych konferencjach naukowo-technicznych i seminariach, gdzie wygłaszał referaty na temat przewozów pasażerskich.

Posiadał bogaty dorobek naukowo-badawczy. Był autorem licznych publikacji w czasopismach branżowych na temat planowania i organizacji przewozów pasażerskich, zastosowania matematyki oraz informatyki w przewozach, eksploatacji kolei, transporcie drogowym, systemach szybkiej kolei, systemach transportowych, marketingu i dystrybucji usług. Był współautorem wielu książek dotyczących tematyki transportu kolejowego. Wyrazem uznania dla jego pozycji i autorytetu naukowego był wybór do zarządu Międzynarodowej Rady Badań Kolejowych działającej przy UIC. Był także członkiem Komitetu Sterującego Kolei Dużych Prędkości UIC.

W pamięci pracowników Instytutu, Dyrektor Andrzej Żurkowski pozostanie jako otwarty na ludzi i szanujący podwładnych, prawy człowiek ogromnej wiedzy i wiary, który z natury był pogodny i życzliwy. Cechowały go łagodność i spokój. Był nie tylko wysokiej klasy profesjonalistą, ale także serdeczną osobą, społecznikiem, człowiekiem dialogu; kochającym mężem, dumnym tatą dwóch córek i czworga wnucząt. Lubił także koty, teatr i pływanie, kolekcjonował miniatury autobusów.

Świętej pamięci dyrektor Andrzej Żurkowski został pochowany na cmentarzu w Warszawie Rembertowie. Pośmiertnie został odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski.

Sit ei terra levis.

dr Renata Barcikowska